

## الفبای زبان شغنیایی باید هرچه زود با تفاهم همگانی ترتیب شود

اسرار

آلمان 13.04.2011

مطابق 24 حمل 1390

رشته‌ی وحدت چو قوم از دست داد صد گره بر روی کار ما افتاد  
همدم و بیگانه از یکدیگریم ما پریشان درجهان چون اختریم  
باز این اوراق را شیرازه کن باز آیین محبت تازه کن

### علامه اقبال

دوستان محترم از آغاز نشرات سیمای شغنان مطالب بسا دلچسپ و در خور توجه در ارتباط شغنان تا کنون به نشر رسیده و پژوهش و تلاش نویسندگان و دانشمندان شغنان با یک سعی و تلاش جریان دارد. البته یکی از مسایل مهم و در خور توجه موضوع ایجاد الفبای لسان شغنیایی یا بسط و تکامل و اصلاح الفبای که مورد تطبیق قرار گرفته است میباشد. با در نظر داشت اینکه تعدادی از دست اندر کاران و صاحب نظر در امور ادبیات و زبان شناسی احساس کمبودی را در الفبای تطبیق شده نمودند پیشنهادات و طرح های جدیدی که قبلاً نزد عده ی وجود داشت دوباره مطرح گردید. آهسته آهسته مسایل نه تنها روی الفبا بلکه روی مسایل در تمام ابعاد قواعد زبانشناسی و نحوه نگارشی زبان شغنیایی جریان پیدا نموده و ادامه دارد. البته همه قابل قدر است. یکی از موضوعاتی که باید تذکر داده شود گله مند بودن عده ی از اشخاص مسلکی در امور زبان شناسی است که اظهار مینمایند هر گاه مسایل ترتیب الفبا و تألیف کتب درسی لسان شغنیایی در تفاهم با سایر اشخاص وارد در امور زبان شناسی و ادبیات صورت می‌گرفت اشتباهات و نارسائی ها کمتر می بود. چنین اظهار میشود که هر گاه دست اندر کاران پیشبرد کار این امکانات را نداشتند که با اشخاص مسلکی و وارد در خارج کشور منجمله محترم استاد پیکار، محترم استاد دلیر شاه، محترم حسنیار، محترم نورعلی دوست، محترم سالک و... تماس بگیرند میتوانستند در داخل کشور با اشخاص مسلکی منجمله محترم روستا، محترم ثابتی، ... و غیره در یک تفاهم مسایل را حل کنند. ولی تا جایی که از نوشته های دوستان بر می آید چنین نشده است. به هر صورت آنچه که انجام شده و روی آن کار صورت گرفته است باید عمل انجام شده را به همان شکل آن پذیرفت زیرا چاره ی دیگری وجود ندارد اگر در این اجرات اشتباه زیاد است یا کم. باید تذکر داد که در همان شرایط ممکن وقت زیاد ذیق بوده و چیزیکه دوستان انجام داده اند بیائید آن را از دید مثبت ارزیابی کنیم زیرا آنها آنچه توانستند انجام دادند و بیرون از توان خود هیچ کسی نمی تواند بیشتر چیزی را انجام دهد. در همان شرایط چیزیکه انجام دادند باید آن را به همان شکل دید و اکنون که شرایط دیگر آمده و ایجاب تغیر را مینماید بانیست در زمینه با دید مثبت و نظر پیشنهادی بخاطر بهتر شدن و تکامل آن ببینیم و روی آن کار صورت گیرد. ( باید به عوض آنکه بگوییم چقدر کم است نیم گیلاس یا ظرف خالی است

بهتر است بگوییم خوب است نیم گیلان یا ظرف پر است ( و باید در صدد پر کردن آن همه تلاش کنیم.

در شرایط کنونی هرگاه دوستان ما در ارتباط ایجاد الفبا طور مشخص به شکل جدا گانه و در ارتباط مسایل قواعد و دستور زبان شغنائی و سایر موضوعات مربوط زبان شناسی هر موضوع را جدا گانه به بررسی بگیرند و مطالب را تحریر نمایند به عقیده ی من بهتر خواهد بود. زیرا ترتیب و تکمیل الفبا در شرایط کنونی که اشکال گوناگون و مختلف که در کمپیوتر ثبت شده اند میتوانند با انتخاب آن و پذیرفتن آواز ها و صدا های زبان شغنائی برای شان تمام آواز ها و صدا های شغنائی را ارائه نمایند باید انتخاب شوند و بعد تأیید همه صاحب نظران مورد استعمال در سیستم نوشتاری زبان شغنائی قرار گیرند. البته در جنب آن دوستان و دانشمندان محترم مسایل پژوهشی و تحقیقاتی خود را نیز پیش ببرند تا همه ی ما از آن استفاده نمائیم.

از جانی هم عده ی از دوستان ما در زمینه هیچ ابراز نظر نمیکنند و سکوت اختیار نموده اند در حالیکه این کار همه ی روشنفکران است در الفبایی که طرح شده یا میشود ببینند که کدام آواز یا صدای زبان شغنائی در این الفبا انعکاس نیافته است باید ارائه شود. مهم نیست هرگاه نظر من نا درست باشد ولی کسی دیگری که آن را تصحیح مینماید من از آن می آموزم و این بدان مفهوم نیست که در موضوع کدام مخالفت یا ... دیگری وجود داشته باشد. زیرا الفبا از تکلم مردم همان لسان بر اساس آواز ها و صدا های آن باید ایجاد و ترتیب شوند و همه حق دارند در زمینه آنچه که توان و استعداد شان آن را منعکس میسازد در زمینه ابراز نظر نمایند. چنانچه محترم نیرو نگاشته است: « ابراز نظر در مورد الفباء زبان شغنائی یا بر اساس صلاحیت در عرصه زبان و ادبیات صورت میگیرد، یابر اساس حق و یا بر اساس هر دو. اما من بر اساس حق، که زبان شغنائی زبان اصلی ام بوده حق تأیید یا تردید را بخود محفوظ دانسته نکات چندین را عرض میدارم...» بلی این واقعیت است و باید آن را پذیرفت. ما باید به تکامل و پیشرفت معتقد باشیم و باورمند بدان باشیم که هر نسل بعدی با استفاده از تجارب گذشته گان خود خوبتر و مؤثر تر تبارز میکند. به جوانان باید زمینه را مساعد ساخت و تجارب خود را باید به اختیارشان قرار داد. آنچه که نسل جوان می اندیشد و میتواند به عملی ساختن آن اقدام نماید باعث رشد پیشرفت و تکامل میگردد. بیائید جهان امروزی را با جهان دو صد سال قبل مقایسه کنیم. به وضاحت می بینیم که رشد و تکامل محصول کار و پیکار نسل ها یکی پی دیگر است. بگذارید جوانان مبتکر و پر تلاش در راه پیشرفت و ترقی با جرعت درست کار کنند و در این راه به آنها کمک کنید.

با آنکه تمام دوستان ما در کمپیوتر اشکال علایم و حروف که در لسانهای عربی، فارسی، پشتو و ... استعمال میشوند و به شکل یونی کود در کمپیوتر ثبت شده اند مطالعه نموده اند. تمام حروف لسان شغنائی را نیز میتوان از همین اشکال تعیین و مورد استعمال قرار داد. متباقی حروف مورد نظر برای آواز های اختصاصی زبان شغنائی که مورد جرو بحث



